

jeg, er et stort Misgreb. Det er et dobbelt Misgreb, naar vi lægge Mærke til den, efter min Formening fornuftige, Stræben, mange Communer vise efter at gjøre deres hele Beskatnings- og Dyrkningsvæsen saa simpelt som muligt, og at faae saa faa Beskatninger som muligt til en bestemt Udgift, men derimod at faae en almindelig Beskatning efter visse simple Regler, for at overkomme Totaliteten af deres Udgifter — jeg siger, at naar vi see, at en saadan Bestræbelse meer og meer og fornuftigviis, troer jeg, gjør sig gjældende, saa skulle vi ikke træde frem og sige: med Hensyn til de Sager, som her omhandles, skulle I bestattes efter et nyt System. Der staaer, jeg veed ikke om i denne Paragraph, men i et hvert Tilfælde i Loven, anført „Taxationer“, der fremsættes som en Paaligningsmaade, som skal anvendes for at fyldestgjøre forskellige Bestemmelser i Loven; — i vort hele offentlige Skattesystem have vi imidlertid ikke Noget, som vi kalde Taxationer; vi paaligne efter Hartkorn, vi ligne efter Formue og Leilighed, men vi paaligne Intet efter Taxationer. Er nærværende Udkast en Lov i det Offentliges Interesse, saa skulle vi paaligne efter de sædvanlige Regler, og hvilke ere de? Det er, at man har overladt til Sognecommunen selv at bestemme, i hvilket Forhold den vil berøre Formue og Leilighed, i hvilket Forhold den vil berøre Hartkornet. Dette er en overmaade væsentlig og vigtig Bestemmelse. Der er Sognecommuner her i Landet, i hvilke man idelig strider fremad i at beskatte efter Formue og Leilighed, og hvor det er ganske naturligt og ønskeligt, det er navnlig Tilfældet saadanne Steder, hvor der findes en Deel meget formuende Folk, som der fortære deres Renter, Capital, Pension, o. s. v., hvor der lidt efter lidt er kommet Næringsbrug og Fabriker frem, og hvor enkelte Giere, enkelte Bestdere, ved heldige Speculationer og Foretagender, som mangen Gang ligge udenfor deres egentlige Jordbedrift, have erhvervet sig forholdsviis betydelige Formuer, medens Andre kjøbe til høie Priser og begynde deres Bedrift under yderst vanskelige Forhold — paa saadanne Steder er det fuldkommen rigtigt at ligne en stor Deel, maastee over Halvdelen,

efter Formue og Leilighed. Paa andre Steder derimod, hvor der næsten kun er Hartkornsbestdere, fattige ligeoversfor hverandre, der er det det Simpleste og Naturligste at ligne meget Lidet, ja, saa godt som Sletintet maastee, efter Formue og Leilighed, og derimod den langt overveiende Deel efter Hartkorn. Der, hvor Communeudgifterne ere ubetydelige og hvor der er meget Hartkorn, men ringe Formue og Leilighed, der er Uleiligheden ved Fordelingen paa Formue og Leilighed saa stor, at Bestderne selv forlange, at Paaligningen skeer efter Hartkorn. At Forholdet er saaledes, anseer jeg for en Fordeel ved vor Lovgivning, men hvorfor skulle vi da, for at fyldestgjøre et Brandsurance-Selfstabs Fordringer, indrette et nyt Beskatningssystem? Dersom Brandsurance-Selfstaber have Lyft til at stikke sig mod Ildsfare ved at underholde Sprøiter og Spøitecompagnier, saa gjøre de det for deres egen Regning, — det er ikke noget Nyt, man har seet det før — og dersom de derimod troe, at det ikke kan lønne sig, at de hellere ville tage de Chancer, der følge af uslukkede Ildbrande, og det vil dog en stor Deel blive, selv om der er Sprøiter etc., ja, saa lad os have Fred, og lad dem ikke trænge ind og igjennem Staten paanøde os Foranstaltninger, som egentlig kun hænge sammen med Assurance-Betragninger — men lad dem navnlig ikke indføre en ny Beskatningsmaade i offentlige Diemed. — Der er en Gjenstand, som er af en mere speciel Natur, men som har været omtalt her, og det er, hvorledes man skal forholde sig ligeoversfor Vandbeholderne ved Udflyttergaard, og hvilken Fordring kan der stilles? Det forekommer mig, at man idet hele taget skal beskæftige sig mindre, end man her gjør i Loven, med Steder, der ligge saaledes assides, at der kun er Ildsfare for dem selv. Vil man gjøre Noget fra det Offentliges Side ligeoversfor den Slags Steder, saa skal man paatvinge dem en anden Maade at indrette Beboelsesleiligheder paa ligeoversfor Udhuse etc., saa maa man tvinge dem til at bygge mindre brandfarlige Beboelsesleiligheder; jeg tilraader det imidlertid ikke, det vil efter min Formening være at gaae altfor vidt, ligesom ogsaa den hele Tilstand paa Landet